

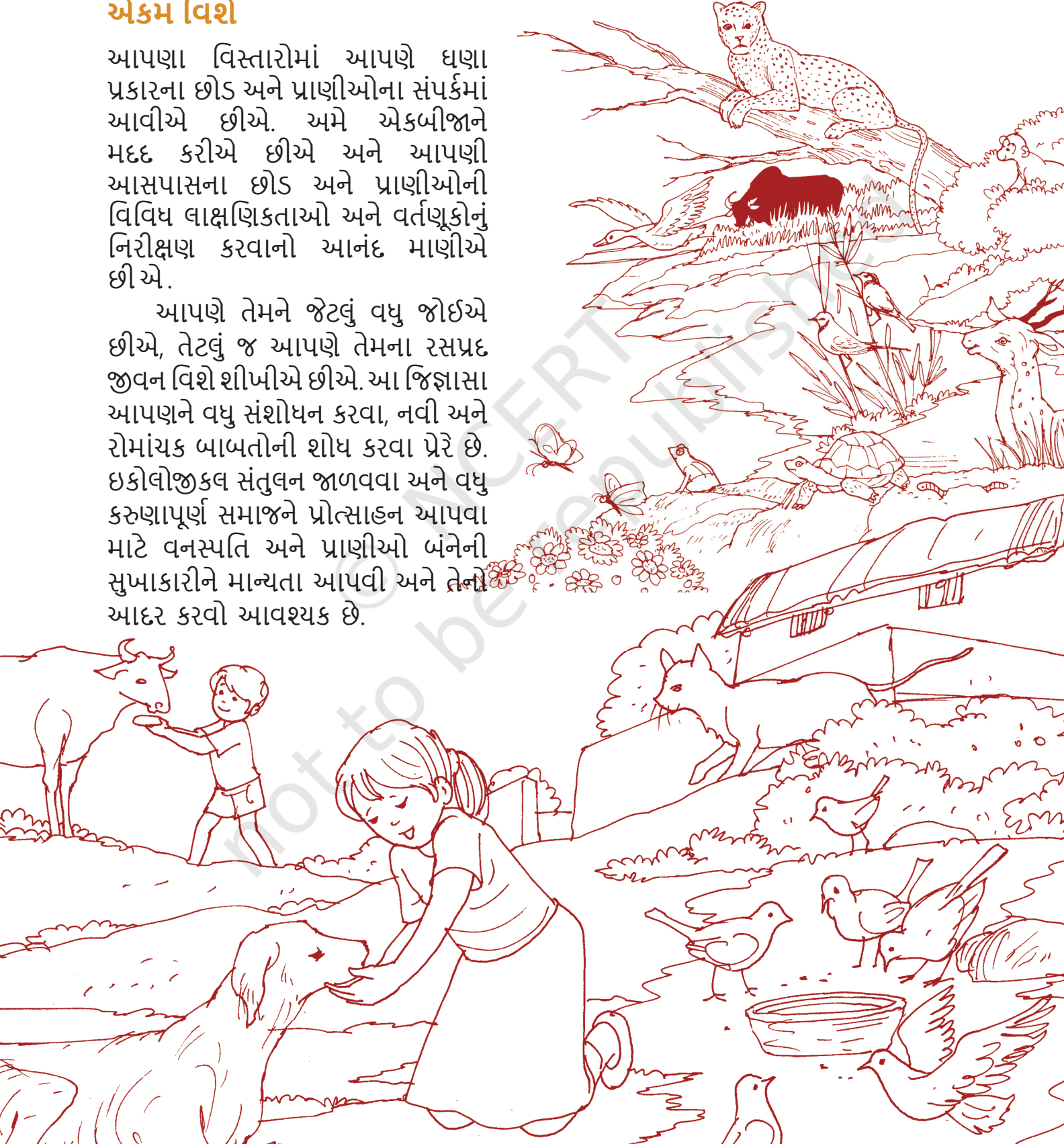
એકમ ૨

આપણી આસપાસનું જીવન

એકમ વિશે

આપણા વિસ્તારોમાં આપણે ઘણા પ્રકારના છોડ અને પ્રાણીઓના સંપર્કમાં આવીએ છીએ. અમે એકબીજાને મદદ કરીએ છીએ અને આપણી આસપાસના છોડ અને પ્રાણીઓની વિવિધ લાક્ષણિકતાઓ અને વર્તણૂકોનું નિરીક્ષણ કરવાનો આનંદ માણીએ છીએ.

આપણે તેમને જેટલું વધુ જોઈએ છીએ, તેટલું જ આપણે તેમના રસપ્રદ જીવન વિશે શીખીએ છીએ. આ જિજ્ઞાસા આપણને વધુ સંશોધન કરવા, નવી અને રોમાંચક બાબતોની શોધ કરવા પ્રેરે છે. ઇકોલોજીકલ સંતુલન જાળવવા અને વધુ કરુણાપૂર્ણ સમાજને પ્રોત્સાહન આપવા માટે વનસ્પતિ અને પ્રાણીઓ બંનેની સુખાકારીને માન્યતા આપવી અને તેનો આદર કરવો આવશ્યક છે.

શિક્ષક માટે નોંધ કરો

આ યુનિટ 'આપણી આસપાસનું જીવન' વિશે છે. આ પ્રકરણોમાં આવરી લેવામાં આવેલા મુખ્ય ખ્યાલો નીચે સૂચિબદ્ધ છે.

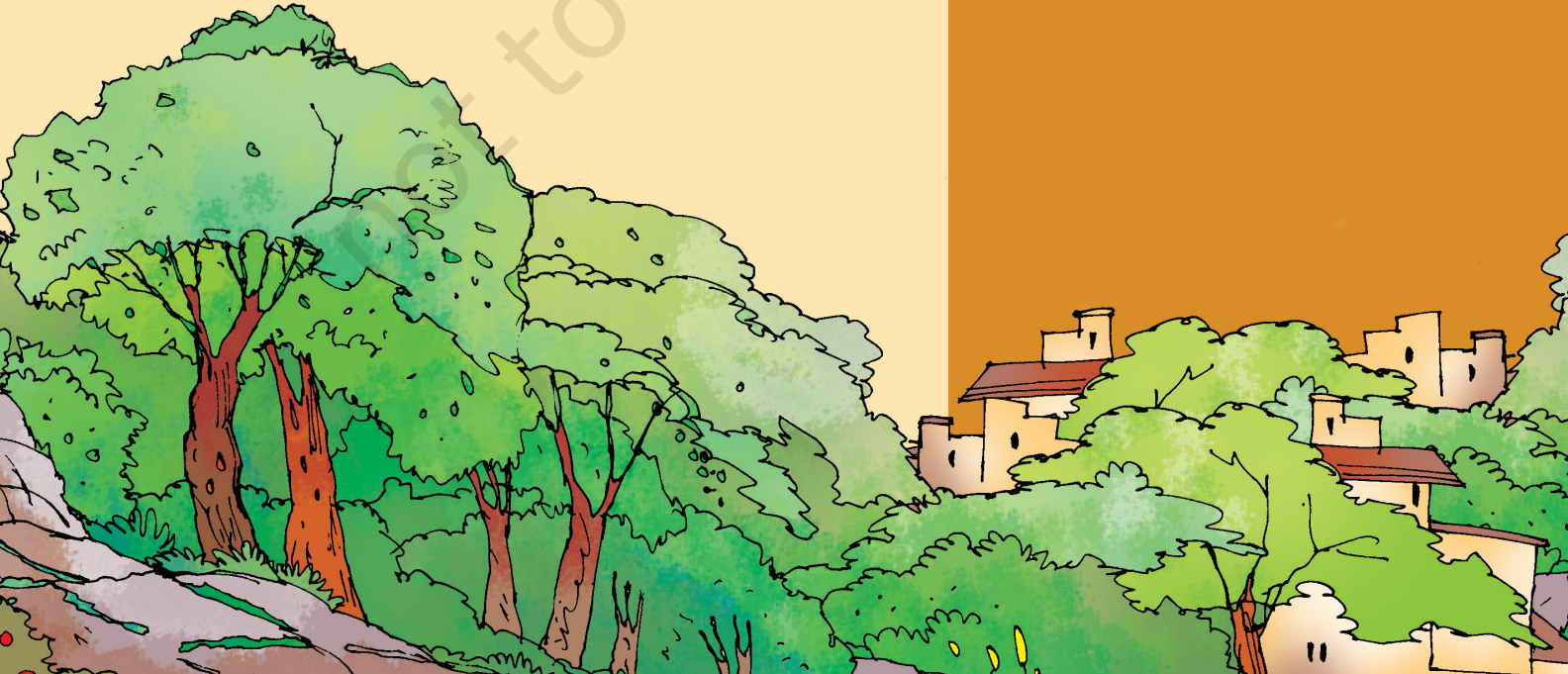
પ્રકરણ ૪: છોડને ઓળખવાથી આપણને આપણી આસપાસના વિસ્તારમાં ખીલતા વિવિધ પ્રકારના છોડનો પરિચય મળે છે. નિરીક્ષણ દ્વારા, વ્યક્તિઓ તેમના શારીરિક લક્ષણો, મહત્વ અને વિવિધતાથી પરિચિત થાય છે. તેઓ તેમના પાંદડા, ફૂલો, ફળો અને છોડના અન્ય ભાગોનો ઉપયોગ કરીને તેમની સર્જનાત્મકતાનો ઉપયોગ કરે છે. વધુમાં, તેઓ છોડના અસ્તિત્વ માટેની આવશ્યક જરૂરિયાતોનું અન્વેષણ કરે છે અને તેમને પોષવા માટે સક્રિય પગલાં લે છે, જેથી તેઓ જરૂરી સંભાળ અને ભરણપોષણ મેળવે તે સુનિશ્ચિત કરે છે.

પ્રકરણ ૫: વનસ્પતિ અને પ્રાણીઓ સાથે રહે છે, નિરીક્ષણ દ્વારા એકબીજાને ટેકો આપવાની તેમની જન્મજાત ક્ષમતાની શોધ કરીને વનસ્પતિ અને પ્રાણીઓ વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે. વ્યક્તિઓ તેમની આસપાસના પ્રાણીઓની વિવિધ શ્રેણીનું અન્વેષણ કરે છે, તેમની ટેવો અને રહેઠાણોનો અભ્યાસ કરે છે. સંવાદિતા પર ભાર મૂકતા, તેઓ જમીન, પ્રાણીઓ અને છોડના પોષણને પ્રાધાન્ય આપે છે, જે વહેંચાયેલ ઇકોસિસ્ટમની અંદર સંતુલિત સહઅસ્તિત્વને પ્રોત્સાહન આપે છે.

પ્રકરણ ૬: સંવાદિતામાં રહેવું આપણને બતાવે છે કે આપણે બધા છોડ અને પ્રાણીઓ સાથે ઊંડાણપૂર્વક જોડાયેલા છીએ. આમાંના કેટલાક છોડ અને પ્રાણીઓ આપણા ઘરની નજીક રહે છે, જ્યારે અન્ય દૂર રહે છે. તમામ જીવો પ્રત્યે દયા દાખવવી, તેમનું પાલનપોષણ કરવું અને તેમની સંભાળ રાખવી જરૂરી છે. પ્રકૃતિ સાથેની આપણી ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓમાં સંતુલન અને સંવાદિતાને પ્રોત્સાહન આપીને, આપણે સામૂહિક સુખ અને સુખાકારી માટેનો માર્ગ મોકળો કર્યો છે.

- પ્રાણીઓના મોબાઈલ, છત પરથી લટકાવેલા માસ્કનું પ્રદર્શન રાખો; પ્રાણીઓ અને પોટેડ છોડના લઘુચિત્રોનો ઉપયોગ કરીને પ્રાણીઓ અને લીલા વિસ્તારો બનાવો.
- પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ, જંતુઓ, ફૂલો અને છોડના ફ્લેશ કાર્ડ્સ તૈયાર કરો.
- ઉપરોક્ત વિભાવનાઓને લગતી હાથવગી અધિકૃત અને ઉંમરને અનુકૂળ ટૂંકી વિડિઓઝ અને ફિલ્મો, સ્ટોરીબુક્સ અને કવિતાઓ રાખો.
- મુલાકાત અને મુલાકાતીઓ: નેચર પાર્ક, ફાર્મ, એનિમલ શેલ્ટર અથવા પ્લાન્ટ નર્સરીની મુલાકાતનું આયોજન કરો અથવા બાળકો સાથે વાત કરી શકે તેવા ત્યાં કામ કરતા વ્યાવસાયિકોની મુલાકાત લો.

0335CH04

છોડને જાણવું

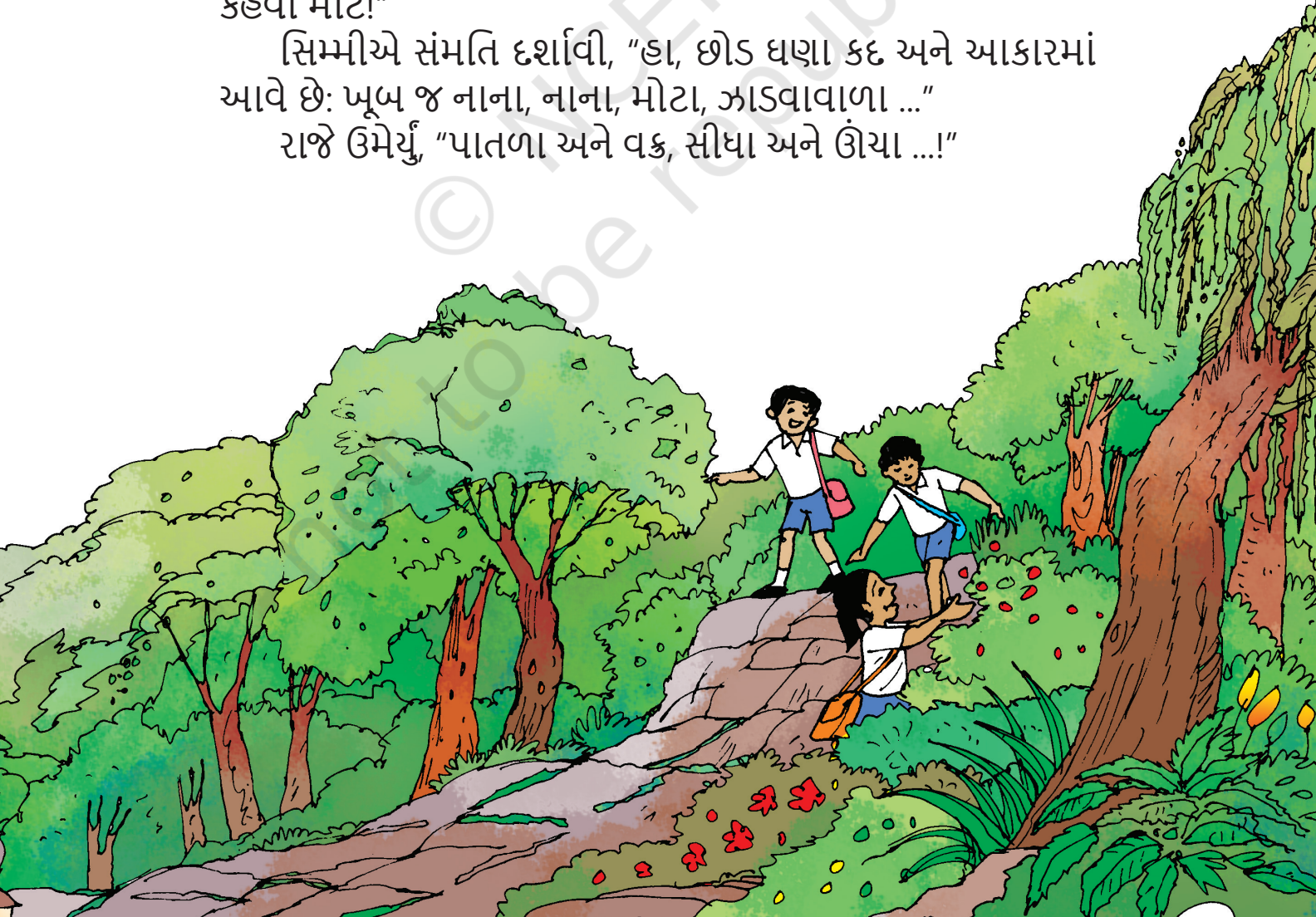
ઘણા પ્રકારના છો

ગોપુ, સિમ્મી અને રાજ રોજ સ્કૂલે જાય છે. રસ્તામાં તેમને સુંદર ફૂલો, પર્વતો અને ઝરણાં દેખાય છે.

એક દિવસ ગોપુ બોલી ઊઠ્યો, "શું કુદરત અદ્ભુત નથી? ત્યાં ઘણા પ્રકારના છોડ, પક્ષીઓ અને જંતુઓ છે ... મને આશ્ચર્ય થાય છે કે શું તે બધાની પાસે વાર્તાઓ છે કહેવા માટે!"

સિમ્મીએ સંમતિ દર્શાવી, "હા, છોડ ઘણા કદ અને આકારમાં આવે છે: ખૂબ જ નાના, નાના, મોટા, ઝાડવાવાળા ..."

રાજે ઉમેર્યું, "પાતળા અને વક્ર, સીધા અને ઊંચા ...!"

ગોપુએ કહ્યું, "કેટલાક પાંદડા ખરબચડા અને કેટલાક સુંવાળા હોય છે. મને તેમને સ્પર્શવું અને ગંધવું ગમે છે."

સિમ્મીએ કહ્યું, "જુઓ, આ જામુન વૃક્ષમાં સરસ જાડું હોય છે અને ચળકતાં પાંદડાં! શું આ તારું ખાસ વૃક્ષ નથી, રાજ?"

રાજ સંમત થયો, "હા, એમ જ છે! તમને તેના નાના સફેદ ફૂલો યાદ છે? અને યાદ કરો નાના લીલા ફળો, જે થોડા દિવસોમાં લાલ અને પછી જાંબુડિયા થઈ ગયા? અમને ઝાડ પરથી પાકેલાં જાંબુડિયાં ફળો તોડવામાં મજા આવતી હતી!"

સિમ્મીએ સ્મિત કર્યું, "આ વૃક્ષોની ઠંડી છાયામાં ચાલવાની ખૂબ જ મજા આવે છે."

● **વૃક્ષો** લાકડાનું મોટું થડ અને ઘણી શાખાઓ છે જે તેમના પર પાંદડાઓ સાથે ફેલાય છે. વૃક્ષોના મૂળિયા હોય છે જે જમીનમાં ઊંડે સુધી જાય છે. ●

વૃક્ષો

વઆંબા

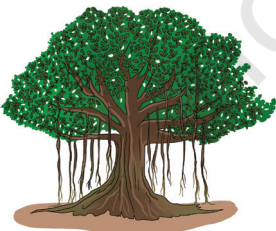
નારિયેળી

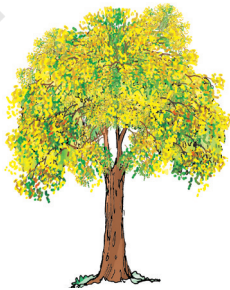
ખેજરી

ફણસ

વડ

ગુલમહોર

પીપળો

ચિનાર

લખો

વૃક્ષોના નામ લખો જેને તમે ઓળખી શકો છો. તમે આ વૃક્ષોને ક્યાં જોયા છે તે યાદ કરવાનો પ્રયાસ કરો. આમાંથી તમે તમારા ઘરની નજીક અથવા શાળાએ જતા સમયે કયા ઝાડ જોયા છે?

ક્ષુપો (ઝાડવા)

“બધા છોડ ઝાડની જેમ ઊંચા નથી વધતા. આ સુંદર લાલ ફૂલોવાળા છોડને જુઓ. તેને ઝાડની જેમ મોટું થડ નથી,” ગોપુએ કહ્યું.

“તેના બદલે, તેને ઘણાં ભૂરા, લાકડા જેવાં થડ છે,” રાજે ઉમેર્યું.

“આ ઝાડવા જેવા દેખાતા છોડને ક્ષુપ કહેવામાં આવે છે. આપણા ઘરે તુલસીનો છોડ ક્ષુપ છે,” સિમ્મીએ માહિતી આપી.

શ્રુબ્સ મધ્યમ કદના છોડ છે જેમાં કેટલીક લાકડાની દાંડી અને શાખાઓ જમીનની નજીક ઉગે છે.

જાસૂદ

ગુલાબ

તુલસી)

મીઠો લીમડો

શું તમે જાણો છો?

કઠોળ (તરફથી)અમે ખાઈએ છીએ — તુવેર (કબૂતર વટાણા), મસૂર (લાલ મસૂરની દાળ), મૂંગ (લીલા ચણા) અને ઉરાદ (કાળા ચણા) - એ બધા ઝાડવાના બીજ છે.

તુવેર

મસૂર

મૂંગ

અરદ

લખો

- કેટલાક ઝાડી-ઝાંખરાનાં નામ લખો. શું તમે ઉપરના ચિત્રોમાં બતાવેલા કોઈ ઝાડવા જોયા છે?
- શું તમે જાણો છો કે તેમને તમારી માતૃભાષામાં શું કહેવામાં આવે છે?

જડીબુટ્ટીઓ અને ઘાસ

“અમારા ઘરે ટંકશાળ અને ટામેટાના છોડ છે. તેમની દાંડી નરમ અને લીલી હોય છે.” રાજે કહ્યું.

“મારી દાદીએ મને કહ્યું હતું કે નાજુક દાંડીવાળા છોડ કે જે લાકડાના ન બને તેને કહેવામાં આવે છે હર્બ્સ”, ગોપુએ ઉમેર્યું.

સિમ્મીએ ઘાસ તરફ આંગળી ચીંધીને કહ્યું, “આ બધાં જુદાં જુદાં ઘાસ જુઓ. તેમની પાસે પણ નરમ, લીલી દાંડી હોય છે. તેમનાં પાંદડાં લાંબાં, પાતળાં અને સપાટ હોય છે.”

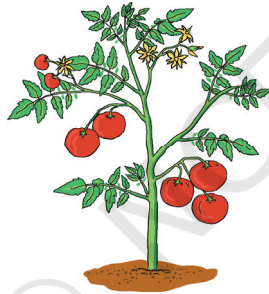
“તું સાચું કહે છે સિમ્મી ! શું તમને લાગે છે કે ઘાસ પણ એક પ્રકારની જડીબુટ્ટીઓ છે?” ગોપુએ પૂછ્યું.

ઔષધિઓ નાના છોડ છે જે નરમ દાંડીવાળા હોય છે જે લાકડા જેવા બનતા નથી. ઘાસ એ ઔષધિઓના પ્રકાર છે. ઘાસના પાંદડા પાતળા અને સપાટ હોય છે અને તેમની દાંડી પોકળ હોય છે. તમારી આસપાસ વિવિધ પ્રકારના ઘાસ જુઓ. તમને કેટલા પ્રકાર જોવા મળે છે?

છો

હૂદીના

ટમેટું

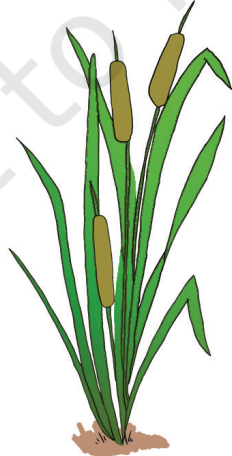

કોથમીર

સરસવ

ધાસ

જંગલી

ધાસ

શું તમે જાણો છો?

તમે જે અનાજ ખાઓ છો - ડાંગર (ચોખા), ઘઉં, બાજરા, જોરે, રાગી, વગેરે, મોટા ઘાસના બીજ છે!

ડાંગર

ઘઉં

બાજરા

રાગી

જુવાર

શેરડી અને વાંસ ઊંચા ઘાસ છે. વાંસ એ એક ખાસ પ્રકારનું ઘાસ છે, જે ફક્ત કરતા લાંબા સમય સુધી જીવંત રહે છે એક વર્ષ.

શેરડી

વાંસ

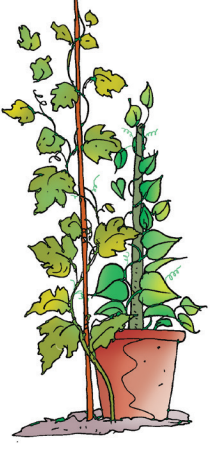
લખો

કેટલીક જડીબુટ્ટીઓના નામ લખો જે તમે જોયા છે અને તમે તેમને ક્યાં જોયા છે.

વેલા અને લતાઓ

“જુઓ ! આ ઊંચા વૃક્ષને વીંટળાઈ વળેલી એક વેલ છે!” રાજે ઉદ્ધાર કાઢ્યો.

ગોપુ સંમત થયા, “વાહ, હા! મારા મિત્ર જ્યોર્જના ઘરે મની પ્લાન્ટ છે. તે ઉપરની તરફ કેવી રીતે ફેલાય છે તે જોઈને મને આશ્ચર્ય થયું. એવું લાગે છે કે તે ધીરે ધીરે દિવાલ પર ચઢી રહ્યું છે.”

સિમ્મીએ સમજાવ્યું કે મની પ્લાન્ટમાં લાંબી અને પાતળી દાંડી છે. તે પોતાની મેળે ઊભું રહી શકતું નથી. જો તેને ચઢવા માટે કશું જ ન મળે, તો તે ફક્ત સરકે છે અને જમીન પર ફેલાય છે.

“કોળાનો છોડ પણ વેલ જેવો છે. મેં જોયું કે તે તેની ડાળીઓ જમીન પર ફેલાવી રહ્યો છે, “રાજે કહ્યું.

વેલા અને લતાઓ પાતળી અને લવચીક દાંડી ધરાવે છે. જે છોડ આધાર માટે અન્ય છોડ પર ચઢીને ઉગે છે તે પર્વતારોહક છે અને જે છોડ જમીન સાથે સરકીને ઉગે છે તે વેલો છે. કેટલાક પર્વતારોહકો જે છોડ પર ચઢે છે તેમાંથી પણ તેમનો ખોરાક લઈ લે છે.

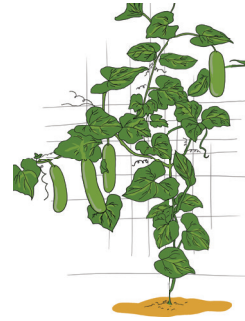
વેલા

મની પ્લાન્ટ

જાસ્મીન

દૂધી છોડ

લતાઓ

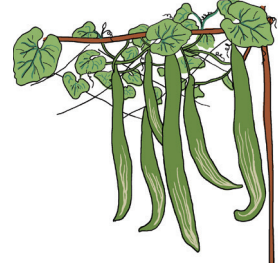
તડબૂચ

કોળું

ધારો

- આ વેલો છે કે પર્વતારોહક?
- તમે તેને તમારી ભાષામાં શું કહેશો?

લખો

- કેટલાક પર્વતારોહકો અથવા વેલાઓના નામ લખો જે તમે જોયા છે અને તમે તેમને ક્યાં જોયા છે. શું તેમાંથી કોઈ પૃષ્ઠ ૫૩ પર આપેલા ચિત્રોમાં છે? તેમને તમારી ભાષામાં શું કહેવામાં આવે છે?
- આ છોડને તમારી ભાષામાં નામ આપો. કહો કે જો તે ઝાડ, ઝાડવા, પર્વતારોહક અથવા વેલ છે.

ગલગોટો
(બાંધી તેલુગુમાં)

લીમડો
(બેલુગીડા કન્નડમાં)

બોરડી
(બોરોઈ મણિપુરીમાં)

પ્રવૃત્તિ

૪

- બેથી ચારના જૂથમાં, તમારી શાળામાં કે તેની નજીકમાં આવેલા કોઈ પણ વૃક્ષ કે ઝાડી-ઝાંખરાની બાજુમાં ઊભા રહો.
- હવે આસપાસ જુઓ, જ્યાં સુધી તમે જોઈ શકો છો. તમારા પગની નજીક પણ નીચે જોવાનું ભૂલશો નહીં!
- તમે કેટલા પ્રકારનાં વૃક્ષો, ઝાડીઓ, જડીબુટ્ટીઓ, ઘાસ, પર્વતારોહકો અથવા વેલો જોઈ શકો છો?

શિક્ષક માટે નોંધ કરો

વિવિધ સ્થાનિક રીતે ઉપલબ્ધ છોડના સ્થાનિક નામોનો ઉપયોગ કરો. વેલ અને પર્વતારોહકો વચ્ચેનો તફાવત બાળકોને વાસ્તવિક છોડ બતાવીને દર્શાવી શકાય છે. યાદ રાખો કે કેટલાક છોડ તેમને ઉપલબ્ધ માળખાકીય સપોર્ટના આધારે આરોહક અથવા વેલાઓની જેમ વર્તન કરી શકે છે.

પ્રવૃત્તિ

૪

એક છોડ સાથે મિત્રતા કરો!

એક છોડ પસંદ કરો, ખાસ કરીને જાડા થડ સાથેનું ઝાડવું અથવા એક ઝાડ કે જેની સાથે તમે મિત્રતા કરવા માંગો છો. તમે આ જાતે અથવા તમારા ક્લાસના મિત્રોના જૂથ સાથે કરી શકો છો.

તમારા છોડનું નામ આપો, જેમ તમે કોઈ પાલતુ પ્રાણીનું નામ આપી શકો છો. છોડને દરરોજ પાણી આપીને તેની સંભાળ રાખો. તમારા મિત્ર તરીકે પણ તેનું રક્ષણ કરો.

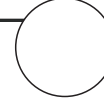
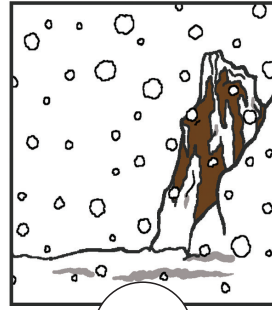
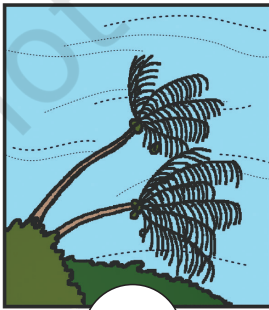
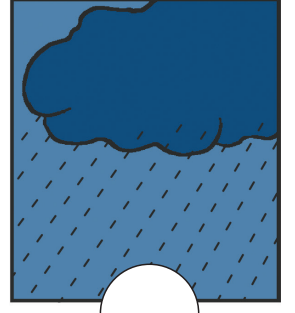
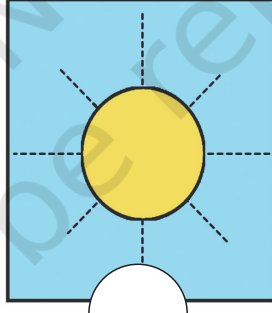
હવે તમારા વનસ્પતિ મિત્રનું બારીકાઈથી અવલોકન કરો. અહીં જોવા જેવી કેટલીક બાબતો છે – તેનાં પાંદડાં, ફૂલો અને ફળો. શું ત્યાં ઘણા છે, થોડા અથવા કોઈ પાંદડા, ફૂલો અને ફળો નથી? આગળના પૃષ્ઠ પરના કોષ્ટકમાં તમારા નિરીક્ષણોને રેકૉર્ડ કરો.

નિરીક્ષણનો સમય અને તારીખ: _____

મહિનો: _____

તમે જે દિવસે આ માહિતી રેકૉર્ડ કરી રહ્યા હોવ તે દિવસનું હવામાન: _____

તમે કરી શકો તેટલી વાર તમારા વનસ્પતિ મિત્રની મુલાકાત લો અને તેનું કાળજીપૂર્વક નિરીક્ષણ કરો.

છોડના ભાગો	ઘણા, થોડા અથવા કંઈ નહીં	રંગ	આકાર (વર્ણન અથવા દોરો)	અન્ય કોઈ પણ અવલોકન
પાંદડાઓ				
ફૂલો				
ફળો				

પ્રવૃત્તિ

૪

- શું તમને નવા પાંદડા ઉગતા જોવા મળે છેછોડ પર જી? જેમ જેમ પાંદડા મોટા થતા જાય છે તેમ તેમ તેના રંગો બદલાય છે?
 - શું જૂના બ્રાઉન પાંદડા જમીન પર પડે છે?
 - શું તમને ફૂલો દેખાતા અથવા કોઈ ફળની નોંધ લેતા જોવા મળે છે?
 - તમારી પાસે બીજાં નિરીક્ષણો કયાં છે?
- તમારા નિરીક્ષણોની નોંધ લો.

લખો

તમારી નોટબુકમાં તમારા છોડ વિશે લખો.

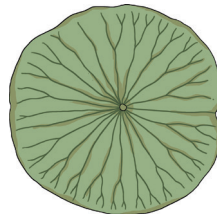
જુદા જુદા છોડના પાંદડાઓ જુદા જુદા રંગો, આકારો અને કદ ધરાવે છે.

પીપળો

આંબો

કમળ

ખેજી

ચાલો આપણે વધુ તપાસ કરીએ.

પ્રવૃત્તિ

૪

- તમારી આસપાસના પાંદડાઓનું અવલોકન કરો.
- તમારી નોટબુકમાં તેમને દોરો, રંગ કરો અને લેબલ કરો.
- વર્ગમાંના તમારા મિત્રને તેમના રંગ, આકાર, કદ, પોત અને ગંધનું વર્ણન કરો.
- આ પ્રવૃત્તિ કર્યા પછી પાંદડા વિશે આપણે શું નિવેદનો આપી શકીએ?

“પાંદડાની સુગંધ દરેકથી અલગ હોય છે અન્ય. મેં નોંધ્યું છે કે તુલસી, કોથમીર, કરી પાંદડા, ફુદીનો અને લીંબુ ઘાસ આ બધાની સુગંધ આશ્ચર્યજનક રીતે અલગ હોય છે, “રાજે સિમ્મીને કહ્યું.

સિમ્મીએ રાજને કહ્યું, “શું તું ક્યારેય કેરીના પાંદડાને ઘસીને તેની ગંધ આવતી હતી? મને એ ગંધ બહુ જ ગમે છે.”

રાજે ઉમેર્યું, “આ વાતચીત મને કેરીની સુંદર સુગંધની યાદ અપાવે છે! મારો ભાઈ જોઈ શકતો નથી, પરંતુ તે તરત જ નજીકમાં કોઈ પણ ફળની ગંધ લઈ શકે છે, જેમ કે કેરી, અનાનસ, ફણસ, જામફળ અથવા જામુન.”

પ્રવૃત્તિ

૪

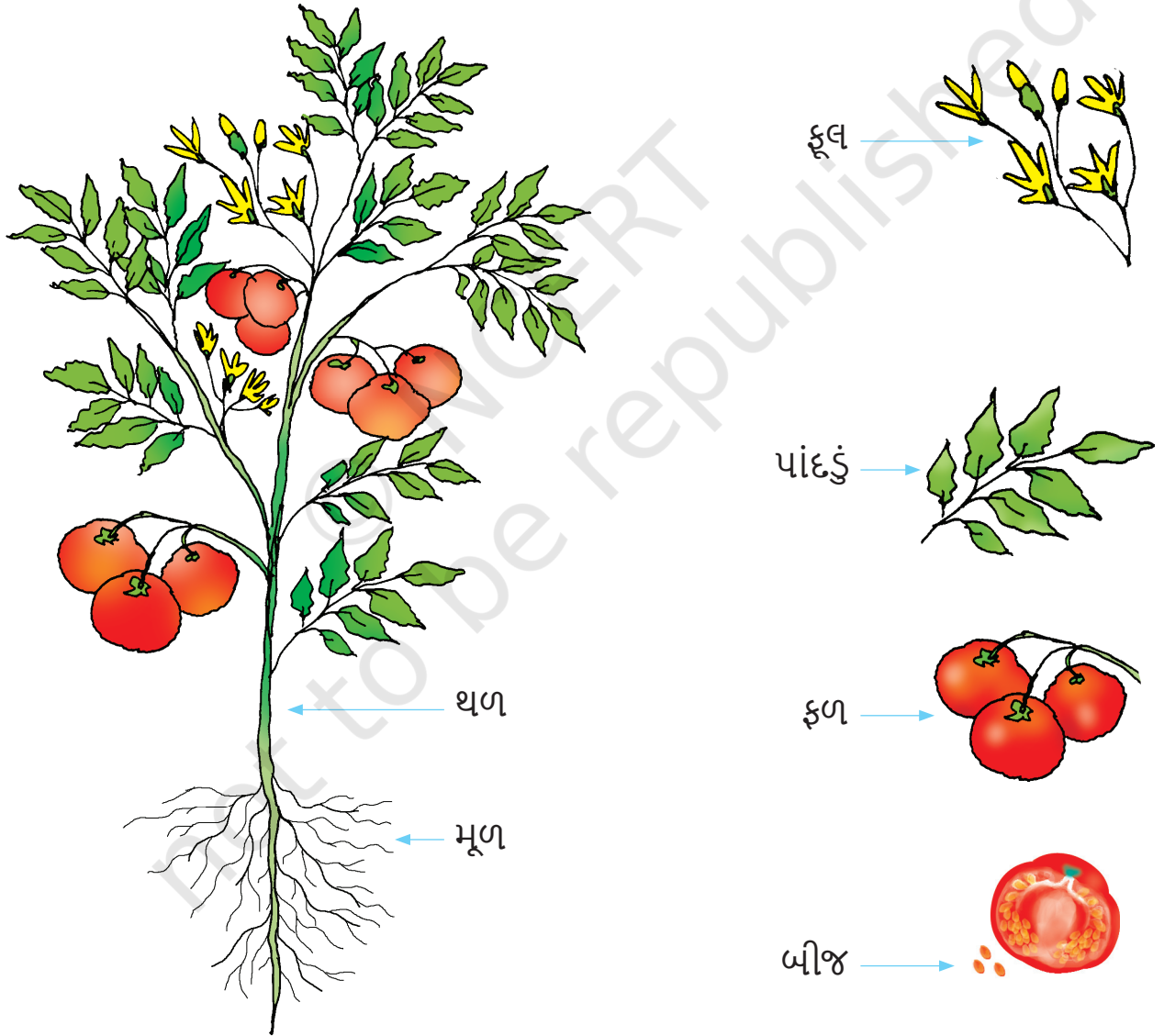
તમારી જાતને આંખે પાટા બાંધો જ્યારે તમારો મિત્ર ધીમે ધીમે તમારી નજીક ફળ લાવે છે. આંખો બંધ કરીને તમે ક્યાં સુધી ફળને ઓળખી શકો છો? હવે કાપેલા ફળના ટુકડાઓ સાથે તે જ પ્રયોગનું પુનરાવર્તન કરો. શું આખા (કાપ્યા વગરના) ફળને બદલે સુગંધથી કાપેલા ફળને ઓળખવું સહેલું હતું? તમે દૂરથી કયા ફળની ગંધ લઈ શકો છો? આ પ્રયોગ ઘરે પણ અજમાવો.

છોડના ભાગો

છોડ વિશે શીખતી વખતે આપણે ઘણા નામોનો ઉપયોગ કર્યો વનસ્પતિના ભાગો, જેમ કે મૂળ, દાંડી, પાંદડા, ફૂલો, ફળો અને બીજ. ચાલો હવે આપણે ટામેટાના છોડનું ચિત્ર જોઈએ અને કાળજીપૂર્વક વિવિધનું અવલોકન કરીએ ભાગો.

- છોડના ભાગો કયા છે?
- છોડના જુદા જુદા ભાગોને ચિહ્નિત કરો અને તેમને લેબલ કરો.

ટામેટાનો છોડ

છાલ વિશે જાણો

છાલ એ ઝાડના થડનું સખત બાહ્ય આવરણ છે. ઝાડની છાલને સ્પર્શ કરો અને કાળજીપૂર્વક જુઓ. શું તમે તેના પર કોઈ પ્રાણીઓ, જંતુઓ અથવા છોડ જુઓ છો? છાલ પર કાગળની શીટ દબાવો. નરમાશથી તેના પર ક્રેયોન અથવા પેન્સિલને વારંવાર ખસેડો. તમારી પાસે શું છે તે જુઓ!

કાગળની પાછળની બાજુએ તમારા વૃક્ષનું નામ (અથવા વર્ણન) લખો. હવે તમારા મિત્રોના બધા કાગળો એકત્રિત કરો અને જુઓ કે તમે ઝાડની છાલને જોઈને જ તેનું અનુમાન કરી શકો છો કે નહીં પેટર્ન.

- શું તમે છોડ પર અન્ય કોઈ પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ અને જંતુઓ જોયા છે?
- તેઓ શું કરી રહ્યા હતા?

શું તમે જાણો છો?

- શેરડીના થડમાંથી ખાંડનું ઉત્પાદન થાય છે.
- વાંસ સૌથી ઊંચું ઘાસ છે.
- મિઝોરમમાં જોવા મળતું રાફ્વેસિયા સૌથી મોટું ફૂલ છે અને છત્રી જેટલું મોટું છે.

રાફ્વેસિયા ફલાવર

ચાલો આપણે ચિંતન કરીએ

અ . ચર્ચા કરો

- (૧) છોડ ન હોય તો શું થાય?
૨. છોડને ઉગવા માટે મૂળ કેવી રીતે મદદ કરે છે?
- (૩) દાંડીની ભૂમિકા શું છે?

બ . લખવું

૧. તમે તમારી શાળા, બગીચામાં કે તમારા ઘરની નજીક જોયેલા છોડના નામની યાદી બનાવો. તે કયા પ્રકારના છોડ છે તે ઓળખી કાઢો - ઝાડ, ઝાડી-ઝાંખરા, જડીબુટ્ટી, ઘાસ, પર્વતારોહક અથવા વેલ.
૨. છોડના કયા વિશિષ્ટ ભાગને છોડના પ્રકારને ઓળખવામાં તમને મદદ કરી છે?
૩. તમારા મનપસંદ છોડનું વર્ણન કરો. શા માટે તે તમારું પ્રિય છે?

ક . દોરો

તમે તમારી આસપાસ જોયેલા વિવિધ પ્રકારના પાંદડા દોરો.

ડ . બનાવો રંગોળી

જમીન પર પડેલા પાંદડા અને ફૂલો એકત્રિત કરો. બનાવવા માટે તેમને

ભાતોમાં ગોઠવો રંગોળી. તમે એકત્રિત પાંદડાઓનો ઉપયોગ કરીને વિવિધ પ્રાણીઓના આકાર પણ બનાવી શકો છો.

સ્રોત: અરવિંદ ગુપ્તા દ્વારા લીફ ઝૂ, <http://arvindguptatoys.com>

